

Oostvaardersplassen Statenvergadering 4 juni 2014.

Geachte statenleden.

Mijn dank dat u mij in de gelegenheid stelt enkele woorden tot u te richten. Ik zal mij eerst even kort voorstellen: Mijn naam is dus Nico Dijkshoorn.

Ik ben in de beginperiode van de Oostvaardersplassen ongeveer 20 jaar betrokken geweest bij het beheer van de Oostvaardersplassen en ook daarna heb ik de ontwikkelingen in het gebied altijd nauwgezet gevolgd. En die ontwikkelingen baren mij veel zorgen.

De waterstanden in het moeras-en plassengebied zijn cruciaal voor de ontwikkelingen in het gebied. Men heeft twintig jaar geleden gekozen voor het zogenaamde regenmodel. Dit heeft geleid tot te hoge waterstanden. Daardoor is de oppervlakte riet sterk afgenomen en is veel broedterrein voor moerasvogels verloren gegaan. Ook komen er door de te hoge waterstanden tegenwoordig weinig trekvogels hier voedsel zoeken en heeft het gebied veel van zijn vroegere glans voor vogelliefhebbers verloren.

Het is dus de hoogste tijd voor een reset!! Daar sta ik volledig achter. Maar men lijkt nu te kiezen voor een reset voor het hele moerasgebied. Dat lijkt mij uiterst onverstandig.

Eind jaren tachtig heeft de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders een deel van het gebied al eens een reset laten doormaken. Heel bewust is toen gekozen voor een gedeelte van het terrein. Die reset is toen zeer succesvol geweest. Doordat slechts een deel van het moeras werd drooggelegd konden de vogels uitwijken naar het nog natte gedeelte.

Wanneer men nu zou besluiten het gehele moeras droog te zetten, is dit uitwijken voor de vogels niet mogelijk. In het beheerplan stelt men dat in de jaren van drooglegging de vogels kunnen uitwijken naar gebieden elders in Nederland of zelfs tot in Duitsland. Maar of zij na 4 tot 6 jaar afwezigheid weer zullen terugkeren is de vraag. Misschien blijkt het gebied dan toch niet meer aan hun eisen te voldoen.

Nu liggen langs de Knardijk nog enkele grote ondiepe plassen; de Hoekplas en de Keersluisplas. Wanneer het gebied te lang droog wordt gelegd, zou het kunnen dat het riet zich hier dusdanig weet te vestigen dat hier na de drooglegging helemaal geen plassen meer te zien zullen zijn. Dat zullen wij vanaf de Knardijk over een uitgestrekt rietland uitkijken. Dan is daar geen plaats meer voor vele duizenden plevieren, steltlopers, eenden en ganzen. En zal er 's winters ook niet meer geschaatst kunnen worden.

De drooglegging van het westelijk deel in de jaren tachtig heeft destijds weinig commotie veroorzaakt. De drooglegging van de Oostvaardersplassen in de huidige tijd zal veel meer publieke aandacht krijgen. Mochten de plassen langs de Knardijk volledig dichtgroeien dan zal dit een blamage zijn. De Oostvaardersplassen zijn belangrijk voor de beeldvorming van Flevoland.

Ik verzoek u daarom niet in te stemmen met een drooglegging van het gehele gebied. Een gedeeltelijke drooglegging juich ik wel toe, maar een algehele drooglegging is funest voor de instandhoudingsdoelen en zal bij een latere evaluatie moeilijk uit te leggen zijn in Brussel.

Naar ik begrepen heb gaat de Beheer Advies Commissie opgeheven worden na de vaststelling van het beheerplan. Dat lijkt mij onverstandig. Adviseer de minister een commissie van deskundigen in te stellen die jaarlijks de ontwikkelingen evalueert en de bevoegdheid heeft om besluiten te nemen over het waterstandbeheer.

Ik wil tot slot toch ook iets zeggen over de grote grazers. Ik heb de indruk dat het ministerie kost wat kost discussie over de grote grazers uit de weg wil gaan. Naar mijn mening onterecht. De grote grazers hebben grote invloed op de instandhoudingsdoelen van de Oostvaardersplassen. Ze zijn destijds ingevoerd als levende maaimachines. Een middel, maar inmiddels zijn zij verworpen tot een doel. Het lijkt vaak als of het in de Oostvaardersplassen alleen nog maar draait om de grote grazers.

De grote grazers hebben grote delen van de wilgen- en vlierbossen verwoest en de uitgestrekte droge riet- en ruigtevelden opgeruimd. Dat heeft duidelijk gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van de Oostvaardersplassen.

Daarnaast heeft de sterke groei van de populaties ook tot gevolg dat hier iedere winter weer enkele duizenden koeien, paarden en herten maandenlang honger lopen te lijden. Juridisch schijnt dit toelaatbaar te zijn.

Voorstanders van het huidige beheer zijn van mening, dat het met het lijden van de dieren wel mee valt. Ik ben van mening dat men daar te lichtvaardig over denkt. In Europa hebben we dierproeven zo veel mogelijk uitgebannen. In de Oostvaardersplassen schijnt het verantwoord te zijn om duizenden dieren te laten hongerslijden omdat het zo'n interessant experiment is.

Het is geen fijne boodschap die ik nu uitspreek, maar ik ben van mening dat een ieder die het huidige beleid van de grote grazers verdedigt, ook mede verantwoordelijk is voor het lijden van deze dieren.

Aan het lijden van deze dieren moet naar mijn mening een einde komen. Ik ben dan ook van mening dat aantal grote grazers op korte termijn drastisch omlaag moet worden gebracht. Dan kan het droge deel van de Oostvaardersplassen herstellen van de overbegrazing en kan verder lijden van de dieren worden voorkomen.

Mocht daar nu niet voor worden gekozen, dan is te verwachten dat jaarlijks weer maatschappelijke onrust over het lijden van deze dieren zal ontstaan.

Tot zover. Indien u nu óf later een nadere toelichting van mij zou willen krijgen, dan ben ik daar uiteraard graag toe bereid.

Ik wens u veel succes toe in de verdere besluitvorming.